

Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid
--

IVC/KSZG/22/486

BERAADSLAGING NR. 05/047 VAN 22 NOVEMBER 2005, GEWIJZIGD OP 8 NOVEMBER 2022 M.B.T. DE RAADPLEGING VAN DE KADASTERS VAN DE GEZINSBIJSLAGEN DOOR HET RIJKSINSTITUUT VOOR DE SOCIALE VERZEKERINGEN DER ZELFSTANDIGEN EN DE SOCIALEVERZEKERINGSFONDSEN VOOR ZELFSTANDIGEN IN DE STRIJD TEGEN SOCIALE FRAUDE EN VOOR DE CONTROLE VAN DE TOEGELATEN ACTIVITEIT IN HET KADER VAN HET ONDERZOEK VAN DE PENSIOENRECHTEN, DE CONTROLE VAN DE TOEKENNINGSVOORWAARDEN EN DE DUUR VAN HET OVERLEVINGSPENSIOEN EN VAN DE OVERBRUGGINGSUITKERING

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, inzonderheid op artikel 15, 2de lid;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van het RSVZ;

Gelet op het auditoraatsrapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ);

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. SITUERING EN ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) beheert een centraal verwijzingsrepertorium voor de kinderbijslag. Ze weet dus per betrokkene of hij over een kinderbijslagdossier beschikt en welke deelstaat ter zake bevoegd is. Dit centraal verwijzingsrepertorium bestaat uit twee secundaire verwijzingsrepertoria die op elk op hun beurt verbonden zijn met twee kadasters van de gezinsbijslagen, enerzijds het kadaster dat door het interregionaal orgaan ORINT wordt beheerd en dat het

verwijzingsrepertorium van de kinderbijslagsector is voor het Waals Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap en anderzijds het kadaster dat door het Vlaams Agentschap Opgroeien regie wordt beheerd en dat het verwijzingsrepertorium van de kinderbijslagsector is voor de Vlaamse Gemeenschap. In die kinderslagkadasters wordt opgenomen bij welke uitbetalingsactor van het onderliggend netwerk een persoon is gekend. Aangezien sinds de zesde Staatshervorming het recht op kinderbijslag gelinkt is aan het adres van de woonplaats en de diverse actoren automatisch door de KSZ worden ingelicht over elke adreswijziging kan worden vermeden dat een persoon kinderbijslag krijgt in beide deelstaten tegelijkertijd. De KSZ garandeert dus dat een uitbetalingsactor via het interregionaal orgaan ORINT of via het Vlaams Agentschap Opgroeien regie ingelicht wordt over een adreswijziging wanneer een persoon verhuist van het ene gewest naar het andere.

2. Deze kadasters bevatten vooreerst voor elk kinderbijslagdossier identificatiegegevens met betrekking tot de diverse actoren, met name de persoon die het recht op kinderbijslag opent (*de rechthebbende*), de persoon aan wie de kinderbijslag wordt uitgekeerd (*de bijslagtrekkende, van type 1 of 2*), de persoon die door zijn band met de rechthebbende in hoofde van die laatste een recht op kinderbijslag opent (*het rechtgevend kind*) en anderen (*derden, van type 1 of 2*). Per sociaal verzekerde voor wie een raadpleging wordt verricht, wordt de eigen hoedanigheid aangeduid, evenals de verbanden met andere sociaal verzekerden (met vermelding van hun INSZ en hoedanigheid).
3. Ze behelzen tevens een overzicht van de periodes (begin- en einddatum) tijdens dewelke het recht op kinderbijslag wordt uitgeoefend (met andere woorden tijdens dewelke kinderbijslag wordt betaald) alsook de datum van betaling van het kraamgeld of de adoptiepremie en (enkel voor het kraamgeld) de rang (er geldt een verschillend bedrag naargelang het gaat om een eerstgeboren kind, een kind van tweede rang of een kind van een andere rang).
4. Ten slotte zijn in de Kadasters van de Gezinsbijslagen ook het identificatienummer van het bevoegde kinderbijslagfonds, het identificatienummer van het bureau van het bevoegde kinderbijslagfonds, het interne dossiernummer bij het bevoegde kinderbijslagfonds en de datum van de laatste aanpassing van het dossier terug te vinden.
5. Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) wenst door het Informatieveiligheidscomité te worden gemachtigd om de kinderbijslagkadasters van het ORINT en van het Vlaams Agentschap Opgroeien regie te mogen raadplegen in de strijd tegen sociale fraude via tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, dit zowel online als in batch modus. Het RSVZ is immers naast zijn opdrachten opgesomd in het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 *houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen* belast met de strijd tegen sociale fraude.

6. Binnen het RSVZ is een directie verantwoordelijk voor de strijd tegen sociale fraude (ECL¹) en meer specifiek in het kader van deze beraadslaging tegen vijf types fraude: de fictieve aansluitingen, het niet-aangegeven werk, de sociale dumping, de schijnstatuten en het misbruik van het klassieke overbruggingsrecht en van de tijdelijke crisismaatregelen inzake overbruggingsrecht.
7. Wat de fictieve aansluitingen betreft, is de ECL-directie ermee belast te strijden tegen fictieve aansluitingen als zelfstandige bij een sociaalverzekeringsfonds in België. De bedoeling van deze aansluitingen is om rechten te krijgen die verbonden zijn met het sociaal statuut van de zelfstandige.

Wat het niet aangegeven werk betreft, voert de directie die verantwoordelijk is voor de strijd tegen sociale fraude en de eerlijke concurrentie een onderzoek bij de personen die een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen in België die hun verplichting om zich bij een sociaalverzekeringsfonds aan te sluiten vóór het begin van de beroepsactiviteit niet zijn nagekomen.

Wat de sociale dumping betreft, voert de directie die verantwoordelijk is voor de strijd tegen sociale fraude en de eerlijke concurrentie een onderzoek bij de personen en de ondernemingen die van de verschillende nationale sociale verzekeringssystemen genieten binnen de Europese Unie, om ze te bevoordelen ten opzichte van de concurrentie in België, door misbruik te maken van de systemen van “detachering” en “gelijktijdige activiteit” waaraan de Europese wetgeving geen einde maakt.

Wat de schijnstatuten betreft, voert de directie die verantwoordelijk is voor de strijd tegen sociale fraude en de eerlijke concurrentie een onderzoek bij de personen die een beroepsactiviteit uitoefenen onder het verkeerd statuut om van de voordelen van een statuut ten opzichte van het andere te profiteren:

- de personen die een beroepsactiviteit uitoefenen in het sociaal statuut van de zelfstandigen hoewel ze in werkelijkheid onder het gezag van een werkgever staan;
- de personen die een beroepsactiviteit uitoefenen in het sociaal statuut van de loontrekkenden hoewel ze in werkelijkheid zelfstandige zijn.

Wat de prestaties in het kader van het klassieke overbruggingsrecht en van de tijdelijke crisismaatregelen overbruggingsrecht betreft, voert de directie die verantwoordelijk is voor de strijd tegen sociale fraude en de eerlijke concurrentie een onderzoek naar de tegemoetkomingen toegekend in het kader van het klassieke overbruggingsrecht en de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht corona, het relance-overbruggingsrecht of het overbruggingsrecht voor onderbreking van korte duur bij quarantaine of zorg aan een kind.

---

¹ *Eerlijke Concurrentie – Concurrence Loyale.*

8. Voor dit alles werkt de directie ECL samen met de directie Verplichtingen (VOB²) die bevoegd is voor het bepalen van de onderwerping aan het sociaal statuut van de zelfstandigen.

De directie die verantwoordelijk is voor de strijd tegen sociale fraude en de eerlijke concurrentie binnen het RSVZ zamelt de noodzakelijke (sociale en fiscale) informatie in door het raadplegen van verschillende gegevensbanken, door het verrichten van onderzoeken ter plaatse of door datamining en datamatching met de ondersteuning van de informaticadienst (INF) en de dienst informatiebeheer (GIB) van het RSVZ.

9. Door het raadplegen en verwerken van de gegevens die via de stroom ChildBenefits beschikbaar zijn, kan het RSVZ verschillende doeleinden realiseren in de strijd tegen sociale fraude. Enerzijds kunnen aan de hand van de stroom ChildBenefits de personen worden geïdentificeerd die kinderbijslag krijgen en kan de duur van deze toekenning en het aantal kinderen ten laste voor wie de kinderbijslag wordt toegekend, worden achterhaald. Een van de doelen van de fictieve aansluitingen is het genieten van kinderbijslag op basis van een aansluiting als zelfstandige in België. Door toegang te hebben tot de stroom ChildBenefits zal het RSVZ wanneer hij een fictieve aansluiting als zelfstandige vermoedt of identificeert, kunnen nagaan of betrokkene op basis van zijn INSZ (of dat van zijn partner) kinderbijslag krijgt voor een of meerdere kinderen (en elementen krijgen waardoor duidelijk wordt of de aansluiting reëel is of enkel tot doel heeft om kinderbijslag te krijgen). Anderzijds zijn de gegevens die via de stroom ChildBenefits worden verkregen relevante gegevens om risicoprofielen op te maken in de doelgroep (van de fictieve aansluitingen) en de verwerking van dossiers aan de hand van datamining/datamatching te prioriteren. Het RSVZ wenst niet alleen de gegevens van deze stroom te raadplegen maar tevens de gegevens in een datawarehouse aan de hand van datamining- en datamatching-technieken te verwerken voor een doeltreffendere strijd tegen sociale fraude.
10. Het RSVZ wil concreet de gegevens raadplegen en verwerken in het kader van de preventie, de opsporing, de vervolging en de bestraffing van de inbreuken teneinde de strijd tegen sociale fraude te verbeteren. De verwerking van deze sociale gegevens zal het RSVZ in staat stellen om:
- de zelfstandigen te identificeren die kinderbijslag toegekend krijgen;
  - risico-indicatoren te linken aan zelfstandigen;
  - verschillende risicoprofielen op te maken in verband met de toekenning van kinderbijslag en andere sociale gegevens;
  - de te verwerken dossiers te achterhalen en te bepalen;
  - de te verwerken dossiers te prioriteren.
11. Bovendien heeft het RSVZ ook als opdracht om de aanvragen voor het verkrijgen van een rust- en overlevingspensioen te onderzoeken en een beslissing te nemen over de aanvragen krachtens het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 *betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen*.

---

² Verplichtingen Obligation.

In dat kader kan een rust- of overlevingspensioen worden uitbetaald voor zover de gepensioneerde zijn beroepsactiviteiten heeft stopgezet. In afwijking van dit principe mag de gepensioneerde een activiteit uitoefenen voor zover de beroepsinkomsten uit die activiteit binnen de grenzen opgelegd door de reglementering blijven. Bij overschrijding van de toegelaten grenzen wordt het pensioenbedrag verminderd met het percentage van de overschrijding of opgeschorst bij overschrijding van de toegelaten grens met 100%. Bovendien heeft de uitoefening van een beroepsactiviteit door de partner van de gepensioneerde ook een invloed op het toegekende pensioentarief (gezinstarief indien de inkomens zijn begrensd, tarief alleenstaande indien buiten de toegelaten grenzen). De na te leven inkomensgrens kan met een bepaald bedrag worden verhoogd voor gezinslast.

De dienst Pensioenen controleert in samenwerking met de dienst Inspectie van het RSVZ of de beroepsinkomsten van de gepensioneerde (of zijn partner) na het ingaan van het pensioen de door de reglementering toegelaten grenzen in acht nemen waarbij rekening wordt gehouden met de gezinstoestand van de gepensioneerde.

Het begrip gezinslast speelt tevens een rol bij het vaststellen van de toekenningsvoorwaarde van het overlevingspensioen en de overbruggingsuitkering bij een huwelijk van minder dan een jaar en voor het bepalen van de overbruggingsuitkering (18 maanden zonder kinderlast, 36 of 48 maanden wanneer er kinderbijslag wordt toegekend voor een kind jonger dan 13 jaar of ouder dan 13 jaar).

12. Door het raadplegen en verwerken van de gegevens die via de stroom ChildBenefits beschikbaar zijn, kan het RSVZ tevens:
  - nagaan of de gepensioneerde (of zijn partner) zijn activiteit uitoefent binnen de toegelaten grenzen in het kader van de controle van de toegelaten activiteit;
  - de toekenningsvoorwaarden van het overlevingspensioen en van de overbruggingsuitkering controleren;
  - de toekenningsduur van de overbruggingsuitkering in het stelsel van de zelfstandigen vastleggen.

13. Concreet wil het RSVZ de gegevens via de stroom ChildBenefits raadplegen en verwerken met als doel een snellere verwerking van de dossiers zonder via de burger te passeren om informatie over het aantal kinderen ten laste te krijgen (only once-principe) en op termijn een automatisering van een deel van het controleproces van de toegelaten activiteit en een betere bepaling van de dossiers die effectief moeten worden gecontroleerd.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

Bevoegdheid van het Informatieveiligheidscomité

14. Het betreft een mededeling van persoonsgegevens binnen het netwerk van de sociale zekerheid, waarvoor krachtens artikel 15, eerste lid, van de wet van 15 januari 1990

houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een principiële machtiging van het Informatieveiligheidscomité vereist is.

Rechtmatigheid van de verwerking

15. Krachtens artikel 6 van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
16. De voormelde verwerking is rechtmatig in die zin dat ze noodzakelijk is voor de naleving van een wettelijke verplichting waartoe de verwerkingsverantwoordelijke gehouden is overeenkomstig artikel 6, 1, c) van de AVG, namelijk de artikelen 3, 18, 21, 23 en 23bis, § 2, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 *houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen*, de artikelen 1, 4, 8bis, 8ter, 30bis, 39, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 *betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen*, artikel 107 van het koninklijk besluit van 22 december 1967 *houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen* en artikel 10 van de wet *houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen*.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

17. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid).

Doelbinding

18. De mededeling beoogt een wettig doeleinde, namelijk de strijd tegen sociale fraude. Ze voldoet tevens aan een ander wettig doeleinde, namelijk de controle van de toegelaten activiteit in het kader van het onderzoek van de pensioenrechten, de controle van de toekenningsvoorwaarden en de duur van het overlevingspensioen en van de overbruggingsuitkering in het stelsel van de zelfstandigen.

Minimale gegevensverwerking

19. De mee te delen persoonsgegevens zijn, uitgaande van dat doeleinde, ter zake dienend en niet overmatig.
20. De Directie Eerlijke concurrentie (ECL) van het RSVZ heeft als opdracht de strijd tegen sociale fraude, onder meer op het vlak van de identificatie van personen die zich aansluiten in het statuut van zelfstandige met als enig doel sociale rechten kunnen genieten zoals bijvoorbeeld de kinderbijslag. Het genieten van kinderbijslag is een belangrijk gegeven waarmee het RSVZ rekening houdt wanneer het een dossier met vermoeden van fraude onderzoekt. De Directie ECL werkt samen met de Directie Verplichtingen (VOB) van het RSVZ die bevoegd is voor de bepaling van de onderwerping aan het sociaal statuut van de zelfstandigen.
21. Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen dienen immers kennis te kunnen nemen van de diverse actoren die bij een kinderbijslagdossier betrokken zijn om gegevens uit de stroom te kunnen toetsen aan interne gegevens om de aangesloten fraudeurs sneller en doeltreffender te kunnen identificeren of minstens risicoprofielen te kunnen opmaken en de via datamining/datamatching te verwerken dossiers te prioriteren met de steun van de informaticadienst (INF) en de dienst informatiebeheer (GIB) van het RSVZ.
22. In het kader van de controle van de toegelaten activiteit en van het onderzoek van de pensioenrechten moet de Directie Pensioenen (PEN) informatie verzamelen voor de toekenning van de pensioenen als zelfstandige. Aan de hand van deze verzameling van nuttige gegevens kan terecht worden nagegaan of de gepensioneerde (of zijn partner) een beroepsactiviteit uitoefent binnen de door de reglementering toegelaten grenzen en kan worden gecontroleerd of de toekenningsvoorwaarden en de duur van de pensioenrechten worden nageleefd.

Opslagbeperking

23. De gegevens zullen in een niet-gecodeerde vorm worden bewaard tijdens de duur van het inzamelings- en controleproces. Het beleid van het RSVZ inzake bewaarduur van de gegevens neemt de volgende criteria in acht:
  - de verwerking van een geopend dossier vereist een dusdanige bewaring van de gegevens dat ze normaal beschikbaar en toegankelijk zijn voor de ambtenaren belast met het beheer van het dossier naargelang het doeleinde ervan;
  - zodra het dossier gearhiveerd kan worden, garandeert de gekozen bewaarwijze slechts een beperkte beschikbaarheid en toegankelijkheid;
  - wanneer de bewaring niet meer nodig is, worden de gegevens niet meer in een identificeerbare vorm bewaard.
24. De gegevens worden gedurende de tijd die nodig is bewaard met een maximum van 8 jaar (wat overeenstemt met de verjaringstermijnen in geval van fraude).

Wat de pensioendossiers betreft, wordt de bewaarduur verlengd zolang de gerechtigde en zijn weduwe/haar weduwnaar nog in leven zijn (maximaal 110 jaar na de geboorte van betrokkene).

Integriteit en vertrouwelijkheid

25. Bij de verwerking van de persoonsgegevens moet het RSVZ rekening houden met de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en elke andere reglementering tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Het houdt tevens rekening met de minimale veiligheidsnormen van het netwerk van de sociale zekerheid, die vastgesteld werden door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
26. De mededeling van persoonsgegevens uit de Kadasters van de Gezinsbijslagen van het ORINT en van het Vlaams Agentschap Opgroeien regie zal verlopen met tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, waardoor kan worden gegarandeerd dat ze enkel betrekking zal hebben op sociaal verzekerden die daadwerkelijk bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen gekend zijn (filterfunctie van het verwijzingsrepertorium).

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen, via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, mededeling mogen krijgen van de persoonsgegevens uit de Kadasters van de Gezinsbijslagen in de strijd tegen sociale fraude en voor de controle van de toegelaten activiteit en het onderzoek van de pensioenrechten in het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).